

Orthodontie in Nederland: nuance, graag!

Domeindiscussies, de mondzorg kent er meerdere. Sinds begin dit jaar is er een vaste benaming voor de algemeen tandarts die orthodontische behandelingen uitvoert: tandarts voor orthodontie. Zou de onvrede tussen deze groep enerzijds en de orthodontisten anderzijds hierdoor afnemen? De Orthodontische Vereniging van Algemeen Practici (OVAP) constateert van niet. In dit ingezonden artikel pleit het OVAP-bestuur voor meer wederzijds respect.

Ruim veertig procent van alle orthodontische behandelingen in Nederland wordt door tandartsen uitgevoerd. Sommigen doen zelf de eenvoudige orthodontische behandelingen bij hun patiënten; anderen werken op basis van horizontale ver-

wijzing. Er zijn ook tandartsen voor orthodontie die net als orthodontisten nog uitsluitend orthodontische behandelingen uitvoeren. Patiënten worden in de regel door de tandarts op basis van een diagnose verwezen naar een collega-tandarts voor or-

thodontie of orthodontist. De eigen tandarts beoordeelt of hij de behandeling zelf doet of naar wie hij eventueel verwijst

Net als bij de huisarts bepaalt de eerstelijnsbehandelaar of hij een verwijzing naar de tweedelijns, een

specialist, nodig vindt. Ter vergelijking: niet alle diabetespatiënten worden verwezen naar een internist en niet iedere extractie hoeft te worden gedaan door een kaakchirurg.

Verzet

Orthodontische behandelingen kunnen door de nieuwe technieken steeds meer tot het dagelijkse werk van de algemeen practicus gaan behoren. Gedifferentieerde tandartsen voor bijvoorbeeld endodontologie, gnathologie en parodontologie zijn mogelijk een voorbeeld

van hoe het ook met de orthodontie zou moeten gaan. Vooralsnog leidt dat tot een soms ongemakkelijke relatie tussen de orthodontisten en tandartsen. Orthodontisten verzetten zich regelmatig met hand en tand tegen opkomst van de tandartsen voor orthodontie. Als we kijken naar de ons omringende landen kunnen we constateren dat daar de tandarts voor orthodontie al veel verder is ingeburgerd. Ook het onderwijs in de orthodontie verschilt per land. Deze tendens zal zich waarschijnlijk de komende jaren ook in Nederland voortzetten.

Vershil in kwaliteit?

Over dit onderwerp zijn door de SP in de Tweede Kamer in 2010 vragen gesteld aan de minister van Volksgezondheid. Hij antwoordde dat er nooit een verschil in kwaliteit is aangetoond tussen de orthodontische behandelingen door tandartsen voor orthodontie enerzijds en orthodontisten anderzijds. Er wordt al jaren gedegen onderzoek uitgevoerd om uit te sluiten dat er verschil in kwaliteit is tussen de behandelingen door tandartsen voor orthodontie en orthodontis-

Een orthodontist
vergeleek de tandarts
met een opticien

ten. Tot op heden zijn er geen kwaliteitsverschillen geconstateerd, hetgeen de conclusie rechtvaardigt dat die verschillen er in de praktijk dus ook niet zijn.

Orthodontisten moeten om in het specialistenregister ingeschreven te blijven, voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen. Dit zijn bijvoorbeeld meedoen aan onderlinge visitatie en werken met een kwaliteitsmanagementsysteem (bijvoorbeeld ISO 9001 of HKZ). Ook dienen zij jaarlijks te voldoen aan een voorgeschreven hoeveelheid bij- en nascholing. Om de kwaliteit van hun behandelingen te monitoren moeten zij één keer in de vijf jaar vijftig patiënten invoeren in het zogenoemde EFOSA-project. Orthodontisten weigeren tandartsen toegang tot het EFOSA-project, waardoor een eerlijke kwaliteitsvergelijking onmogelijk wordt gemaakt.

In 2012 heeft de OVAP het Orthodontisch Kwaliteitsregister (OK-register, zie www.okregister.nl) in het leven geroepen. Hierin kunnen tandartsen worden ingeschreven die aan vergelijkbare kwaliteitseisen als orthodontisten voldoen.

Verkeerd beeld

Door framing van diverse orthodontisten, waarbij gesteld zou worden dat de kwaliteit van een behandeling door een tandarts per definitie minder goed zou zijn dan van een orthodontist, wordt regelmatig een verkeerd beeld gecreëerd bij patiënten en collega-tandartsen. Onlangs werd in het tv-programma Nieuwsuur door een orthodontist voorgespiegeld dat de tandarts een opticien en een orthodontist een oogarts is. Dit geeft aan op welke wijze orthodontisten de status van de tandarts voor orthodontie ondermijnen. De pogingen van orthodontisten om tandartsen te weren van 'hun' domein duren in Nederland al enige decennia, net als in Duitsland en de VS.

EXCLUSIVE
ONE-DAY LECTURE

IMMEDIATE DENTOALVEOLAR RESTORATION (IDR)

VRIJDAG 3 NOVEMBER 2017

DR. JOSÉ CARLOS MARTINS DA ROSA

BILDERBERG HOTEL 'T SPEULDERBOS

GARDEREN

PUNTEN: 6 KRT & 1 Q-KEURMERK®

 IMPLACADEMY
STUDEREN ZONDER ZORGEN
★★★★★

Meer informatie en
inschrijven via
www.implacademy.nl

Orthodontisten zijn gespecialiseerde tandartsen. Zij zijn onder andere opgeleid om ook de zeer ernstige afwijkingen zoals lip, kaak- en gehemelte spleten of andere ernstige aangeboren afwijkingen in het gebit te behandelen. Tandartsen voor orthodontie kunnen net als orthodontisten alle andere orthodontische behandelingen deskundig en verantwoord uitvoeren, uiteraard mits zij zich hierin hebben bekwaamd en bevoegd zijn.

Verzekeringen

De tarieven voor de normale orthodontische behandelingen zijn voor tandartsen en orthodontisten exact gelijk. Ze worden meestal voor een groot deel vergoed door de aanvullende verzekering van de patiënt. Voor de ernstige aangeboren afwijkingen bestaat een hoger tarief, de zogenaamde B- en C-codes. Deze kunnen worden aangevraagd bij de zorgverzekeraar en de behandeling wordt dan vergoed uit de basisverzekering.

Titelvoering en praktijknaam

Begin 2017 zijn er tussen de KNMT, ANT, NVVO en OVAP afspraken gemaakt over de titelvoering. Aanleiding was een artikel in de Consumentengids waaruit bleek dat er regelmatig onduidelijkheid was of de patiënt met een tandarts of een orthodontist te maken had. Hierover zijn nu duidelijke afspraken gemaakt en de OVAP verwacht dat haar leden zich aan deze regels zullen houden. Voor alle duidelijkheid: deze regels zijn nadrukkelijk niet opgesteld vanwege twijfels aan de kwaliteit van de behandelaars, tandartsen of specialisten.

Aan de naam van de praktijk kan de patiënt niet zien of het een orthodontiepraktijk is van een orthodontist of een tandarts. Orthocenter, Orthofleur, Ortholuna of Boxbeugel is gewoon de naam van de praktijk. In de orthodontiepraktijken in Nederland werken vaak orthodontisten en tandartsen naast elkaar. Daarom is afgesproken dat deze eigennamen niet hoeven te wijzigen als binnen de muren en in de communicatie naar patiënten en verwijzers maar duidelijk is wat de status van de behandelaar is.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg is overigens belast met onder andere het toezicht op de uitvoering van de regels en afspraken in de orthodontie. De inspectie heeft als taak de nieuwe intercollegiale afspraken om onjuist titelgebruik in de orthodontie te voorkomen, te monitoren en te handhaven.

Veel tandartsen voor orthodontie werken goed samen met orthodontisten in de praktijk of in de regio. Het gaat erom dat iedereen datgene doet waarin hij of zij bekwaam en bevoegd is. Iedere professional weet welke behandelingen hij wel of niet bij de patiënten verantwoord kan uitvoeren. Voor de patiënt is dit soms wat verwarend, maar het is de opdracht aan

alle behandelaars om dit goed met de patiënten te communiceren. Het gaat de patiënt uiteindelijk om het behandelresultaat, vertrouwen en een positief gevoel in het gehele traject.

Tandartsen voor orthodontie niet gehoord

De KNMT en ANT sturen naar overlegsituaties met overheden (NZa), zorgverzekeraars en consumentenverenigingen altijd een orthodontist op pad als het gaat om kwesties die te maken hebben met ortho-

dontie. Hierdoor wordt de stem van de tandarts voor orthodontie vaak niet gehoord en worden de tandartsen door hun beroepsorganisaties niet vertegenwoordigd tijdens deze besprekingen. De OVAP is de enige organisatie die soms de stem van de tandarts voor orthodontie kan laten klinken, maar staat vaak al met 3-0 achter voordat de wedstrijd begint.

Conclusie

Wij kunnen in Nederland trots zijn op onze orthodontisten en

tandartsen. De tevredenheidsonderzoeken laten zien dat zij patiënten uitermate goed behandelen. Helaas komen er soms behandelingen voor die niet helemaal het gewenste resultaat hebben, waarbij het soms tot een klachtencommissie of de rechter komt. Gelukkig zijn dit uitzonderingen en daarbij blijkt dat het niet uitmaakt of de behandelaar een orthodontist of een tandarts is geweest.

Er is kortom niets mis met het systeem in Nederland, met zowel orthodontisten als tandartsen voor

orthodontie. Mits zij zich houden aan de regels en beide groepen het belang van de patiënt voorstellen bij de uitvoering van hun vak. Bovenal dienen zij respect te hebben voor elkaar en elkaars deskundigheid.

De OVAP is een wetenschappelijke vereniging voor tandartsen en telt ruim 300 leden met grote affiniteit met orthodontie. De vereniging organiseert o.a. congressen over orthodontie. Zie voor meer informatie www.ovap.nl. ■

For better, safer, faster dental care

We provide innovative products on which you can build your practice, and proven solutions that make each procedure as effective, safe and fast as it can be. Everything we do is about helping you move dental care forward, for the benefit of your patients and practice.

WWW.DENTSPLYSIONA.COM

Clinical Procedures

Preventive
Restorative
Orthodontics
Endodontics
Implants
Prosthetics

Platform Technologies

CAD/CAM
Imaging Systems
Treatment Centers
Instruments

THE DENTAL
SOLUTIONS
COMPANY™

 **Dentsply
Sirona**